

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Самсоннікова Олександра ЛЮДИНА, ІНДИВІД, ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ, ОСОБИСТІСТЬ.....	154
Онофрейчук Діана ЧИ МАЄ ІСТОРІЯ СЕНС?	155

***СЕКЦІЯ № 3. ФІЛОЛОГІЯ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ: МОВА, ЛІТЕРАТУРА, КОМУНІКАЦІЇ***

Афанасьєв Олександр НАРАТИВНЕ БАЧЕННЯ РЕАЛЬНОСТІ.....	158
Кулешір Марія НІКОЛИ НЕ ПІЗНО: МОТИВАЦІЙНИЙ ДИСКУРС У ПОВІСТІ Г.ПРАЙОР «ТУДИ, ДЕ ПІНГВІНИ».....	161
Фернос Юлія СОІЛ ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ.....	164
Федорова Вероніка ЕФЕКТИВНІСТЬ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	167
Образцова Софія ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	170
Маргарид Дарина ПУБЛІЧНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЖУРНАЛІСТА.....	173
Калініна Аліса МОВЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	175

переживає як в реальному світі. У зв'язку з цим розповідь є своєрідним експериментом, в якому перевіряються властивості вигаданого світу, введеного уявою. Крім того, вигадані персонажі часто продовжують жити в реальному світі як, наприклад, моральні образи або моделі, за допомогою яких перевіряється реальна поведінка людей. Літературні образи, як і біографії реальних людей, були і є моральними орієнтирами або антиорієнтирами для цілих соціальних груп і поколінь. У цьому сенсі наратив – це не просто теоретичний конструкт реальності, а й частина реального людського життя [1].

Як висновок можна зазначити, що наратив є обов'язковим елементом соціокультурної реальності, в яку він включається різними способами. Це дозволяє йому бути і формою представлення знань, і способом соціалізації людини, і засобом конструювання дійсності. Наратив не скасовує інших форм організації знань, але їх вивчення є недостатнім без урахування наративної структури. Виконуючи репрезентативну функцію, наратив сам конструює ту реальність, яку він представляє. Вписуючись в соціокультурну реальність, наратив бере участь у створенні індивідуального і соціального буття.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Афанасьєв О. Наративи як стрижень політичних комунікацій // Збірник наукових праць «Політологічні студії». Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 6. 236 с. С.122-130.
2. Brockmeier, Jens and Rom Harre. Narrative, Problems and promises of an alternative paradigm. In Narrative and Identity, Jens Brockmeier and Donald Carbaugh). Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. 2001. P. 39-59.
3. Riceur P. Hermeneutics and Human Science. – Cambridge University Press, 1995. С. 286.

КУЛЕШІР МАРІЯ

викладач

Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ, Україна

НІКОЛИ НЕ ПІЗНО: МОТИВАЦІЙНИЙ ДИСКУРС У ПОВІСТІ Г.ПРАЙОР «ТУДИ, ДЕ ПІНГВІНИ»

Повість Гейзел Прайор «Туди, де пінгвіни» належить до тих книг, у яких світлі інтонації сусідять із серйозними темами, а життєствердний тон непомітно перетворюється на тонке психологічне дослідження. На перший погляд, це тепла історія про літню жінку, яка вирушає у незвичну подорож. Але за цією мандрівкою прихований складний внутрішній рух – рух до оновлення, переосмислення себе та власного минулого. Героїня роману,

вісімдесятишестирічна Вероніка Мак-Кріді, стає уособленням мотиваційного послання – ніколи не пізно, що проходить крізь усю тканину тексту.

Прайор із перших сторінок створює образ героїні, яка живе у світі чітко встановлених правил та звичок. Вероніка майже не має соціальних контактів, живе самотійно в старому будинку й оточує себе речами, що допомагають їй уникати емоційних ризиків. Її життя здається впорядкованим, але водночас дуже обмеженим: самотність перетворилася на механізм самозахисту. Зовні вона пряма, навіть сувора, але за цією прямоотою ховається глибока потреба в теплі, визнанні й належності. Прайор не ідеалізує старість, але показує її як період, у якому все ще можливі зміни, відкриття та перетворення.

Рішення Вероніки вирушити в Антарктику стає ключовою сюжетною подією та основним символом мотиваційного дискурсу. Антарктика – простір білий, заморожений, чужий, дикий, пустельний, на межі людського світосприйняття. Для вісімдесятишестирічної героїні така подорож виглядає майже неможливою. Проте саме ця неможливість і підкреслює головне послання: іноді внутрішній порив сильніший за раціональні обмеження. Вероніка кидає виклик не лише уявленням оточення, а й власному переконанню, що все важливе і головне вже позаду. Цей момент переходу – коли вона обирає рух замість зупинки – і є тим поворотним актом, що підсилює мотиваційний настрій повісті.

Прибуття на антарктичну станцію розгортає ще одну важливу лінію. Зміни в житті Вероніки не відбуваються миттєво, вони не романтизовані і не подані як чудесне переродження. Навпаки, авторка наголошує: внутрішнє зрушення завжди пов'язане з тим, що людина ризикує опинитися в незвичному соціальному й емоційному середовищі. Люди, яких Вероніка зустрічає на станції, молодші за неї, вони ведуть інший спосіб життя, мають інші пріоритети. Але в цьому контрасті й народжується те, чого героїні давно бракувало: досвід прийняття, поваги, живого людського інтересу. Спільність, що з'являється між Веронікою та дослідниками пінгвінів, стає тим мостом, завдяки якому її внутрішній світ починає пом'якшуватися. Власне, тут в образі протагоністки оприявнюється архетип Снігової королеви, який впродовж тривалого часу наче сковував її свободу та самовираження, творчість і дух. Проте поступово особистісна залякність і незворушність поступається динамічності, активності, різноманітності, гнучкості, толерантності, відкритості – широкому спектру яскравих природних людських проявів та реакцій, що свідчать про позитивний вплив архетипу творця, а також архетипу матері.

Важливе місце у повісті займає мотив природи. Пінгвіни, яких вона бачить щодня, не лише викликають у неї симпатію – вони відкривають у ній давно заглушену здатність до піклування. Спостереження за їхньою поведінкою, стійкістю, вірністю власній колонії пробуджує в героїні розуміння, що емоційний зв'язок можливий навіть після років ізоляції. У

Прайор природа стає не тлом, а окремим співрозмовником героїні, майже терапевтичним простором, де тиша і лід, студінь і суворість створюють умови для емоційного розкриття. Через це авторка підкреслює: зцілення не завжди приходить від людей; інколи воно народжується із самої присутності у світі, що більший і мудріший за наші власні обмеження.

Мотиваційний дискурс твору проявляється також у поступовому розкритті минулого Вероніки. Читач дізнається про її втрачені стосунки, емоційну вразливість, рішення, які вона колись ухвалювала під впливом страху чи з необхідності самозахисту. Прайор показує, як невисловлене минуле здатне формувати закритість людини, але водночас демонструє, що навіть у літньому віці можна спробувати його переосмислити. Вероніка не перетворюється на іншу людину – вона стає собою, але більш відкритою, уважною до власних почуттів і спроможною дозволити собі вразливість, визнати свою тендітність і слабкість. У цьому полягає сила твору: зміни не зображені як диво-дивне, як щось несподіване, а як поступ, як внутрішнє визрівання.

У повісті простежується рівень особистого прикладу, який м'яко впливає на читача. Мотиваційний ефект не досягається прямими порадами чи нав'язливими повчаннями. Навпаки, Прайор подає все крізь досвід героїні: через її невмілі спроби знайти спільну мову зі співробітниками станції, здивування перед пінгвінами, тихі внутрішні автомонологи. Цей досвід і стає посланням: незалежно від віку, минулого чи самотності, життя може змінитися, якщо дозволити собі хоча б маленький крок. У сучасному культурному контексті, де дедалі більше говорять про активне старіння, подолання вікових стереотипів та ментальне здоров'я літніх людей, книжка Прайор набуває особливого значення. Вона показує старість не як завершення, а як етап, у якому також можливі відкриття. І хоч твір написаний легко, він торкається важливих питань: як подолати внутрішню ізоляцію, прийняти минуле, знайти сенс у літньому віці, не боятися знову відкритися світові.

Завершуючи повість, читач розуміє, що головна зміна не у світі навколо Вероніки, а в її внутрішньому погляді. Антарктика могла б залишитися просто красивим фоном, але вона стала простором переродження. Пінгвіни могли б бути лише екзотичними істотами, але вони стали символом стійкості та взаємної підтримки. І літня героїня могла б залишитися жінкою, що любить порядок, але стала жінкою, яка знову відчула тепло й інтерес до життя. Отже, мотиваційний дискурс повісті можна описати так: ніколи не пізно рухатися, ніколи не пізно відчувати себе живою, ніколи не пізно дозволити собі любов, сміливість і диво. Вероніка Мак-Кріді – не просто персонаж, а переконливий доказ того, що особистісна трансформація можлива, навіть неминуха, закономірна там, де є хоча б один початковий крихітний крок назустріч собі та світові.

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.